

LA POESIA SEMIOTICA D'IGLESIAS DEL MARQUET

Com podem veure en la fotografia, hi ha un nom força amagat: Glasgow. L'estada d'Iglésias del Marquet a Anglaterra i als Estats Units juntament amb l'experiència que té dins el camp professional del disseny, la plàstica, la pintura, en definitiva, la comunicació visual i social, han configurat la seva obra amb unes coordenades que són originals i força diferents a la dels col·legues del mateix ram. Abans de fer l'evolució de la seva obra, les constants ideològiques, l'anàlisi de la temàtica, el comentari als seus llibres, etc., uns petits trets de caire bibliogràfic-explicatiu poden ajudar a situar les dades en un correcte marc d'estudi, en un plantejament més il·lustratiu de la situació.

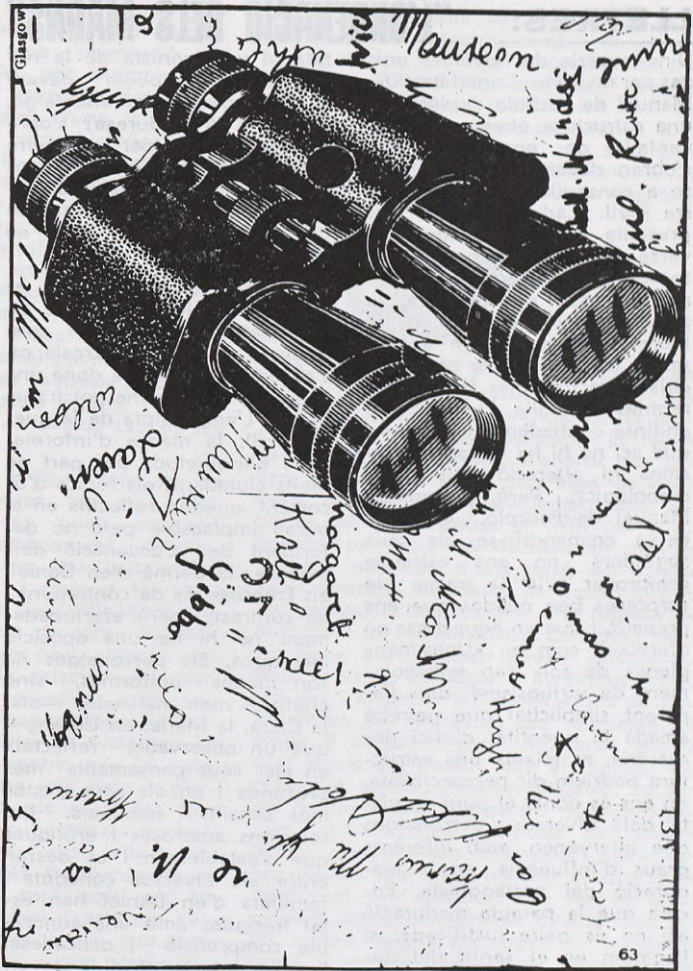
Les exposicions de poesia experimental que hem pogut veure l'any passat a Catalunya amb la participació d'Iglésias del Marquet són: Valls, Vallvidrera, Barcelona (Dalla, Col·legi d'Arquitectes), Vic i Terrassa; naturalment m'oblido d'algunes però és impossible seguir-les totes. Alguna n'és històrica, com la del Sicoris Club a Lleida, i altres, com la de Mataró, passà desapercebuda. A les exposicions catalanes, de l'any 73, solament s'ha fet un catàleg, el de l'escola Eina de Vallvidrera, amb una pessima distribució per cert. En aquest quadern, ultra una nota bio-bibliogràfica de cadascun dels autors, hi ha la reproducció del poema **Tonada per a un infant** on damunt de pentagrames s'ha gravat una sèrie de signes com ara una simbòlica «a» de gran tamany.

Altres dos catàlegs amb aportacions ben diferents, formalment i ideològicament, d'Iglésias del Marquet són la carpeta Foix (1) i el de l'exposició internacional del Col·legi d'Arquitectes (2). En el primer podem veure un poema: **Late News**, és a dir, darreres notícies, on es fa referència als fets de la G.E.C. i uns anomenats «desconeguts». Un anunci de la G.E.C. dins una pàgina del «Daily Telegraf». El poema inclòs al segon catàleg està compost per una rosa dels vents, sense cap relació, imaginem, amb l'entitat italiana del mateix nom, on a la part superior hi ha reproduïda la silueta d'un home amb gavardina, de cintura per amunt, a la part inferior una divisió centígrada, uns graus de mesura; aquesta constatació trobarà a la resta de l'obra del poeta semiòtic de Calaf: cabudes, limitacions, normatives.

Les antologies són un altre vehicle de donar a conèixer aquesta nova poesia. Per cert, ara Iglésias del Marquet n'està preparant una de poesia experimental catalana recent. Solament tinc a mà una antologia estrangera, l'alemanya **Akzente** dedicada exclusivament a la poesia espanyola. En aquesta revista figura un poema que també es troba a **Les arrels assumptes** (3): «**Poemògraf**» que també fa referència, amb una incisió més forta encara, als aspectes de les regles als quals feia una glossa anteriorment.

Fins el moment, com en la resta de poetes visuals del país, no tenim cap estudi extens, de conjunt o individual, sobre l'obra feta. D'articles dispersos, ja n'hi comença a haver per omplir carpetes, però de llibres res de res. Curiosament els mateixos poetes esdevenen divulgadors de la poesia experimental, quan no crítica. Així, Iglésias del Marquet té un petit estudi sobre la poesia concreta publicat a la revista **Qüestions d'Art** que tan fermament edita la Galeria As (4). Miquel Arimany té un llibre sobre l'avanguardisme a Catalunya (5) en el qual parla molt extensament de l'avanguardisme a la poesia discursiva i molt breument a la visual. El poeta semiòtic de Calaf té encara no un parell de pàgines; Arimany parlant del primer llibre d'Iglésias del Marquet diu: «**La temàtica d'aquest llibre ja és totalment visual. El fet que hi entrin a vegades paraules no desmenteix aquesta afirmació. En un llibre fet de text il·lustrat, la il·lustració fa de complement a la paraula. En un llibre com el que estem comentant, la paraula fa de complement a la il·lustració (...): la paraula és il·lustració, és un element més de la il·lustració**» (6). No diu res més d'interessant a propòsit de l'autor de **Les arrels assumptes** l'abnegat director-editor-gestor d'«El Pont» tret de les aproximacions de caràcter intimista del llibre en contraposició amb les denúncies socio-polítiques de Brossa, Viladot o Canals.

Hem parlat diverses vegades amb Iglésias del Marquet però es mostra rebec a publicar les seves manifestacions. Tot resta «of the records». No li agrada comentar públicament la seva obra visual. Amb tot, hi ha un petit text que pot ajudar a la comprensió de la seva poesia: «**La nostra cultura ha exacerbat fins a nivells insòlits la substància visiva del medi, de manera que el signe ha esdevingut llenguatge icònic. Ja se sap que qualsevol idioma és bàsicament, també, un conjunt de mesures sig-**

«Amb noms del 63». Missatge, codi, prismàtics, signatures, comunicació, tot un món per abastar. Cal treure'ns la pols de les ulleres i recordar com l'any 63 morí Grimau, sortí l'antologia Molas-Castellet, etc., però no és d'això que parla aquest poema visual, semiòtic, sinó de mirades, de noms, de recordances.

niques, però l'exacerbació ha estat tan massiva que qualsevol element visual s'ha transformat en imatge. Poser per això, la semiòtica, doctrina que els estudia, gaudeix avui de tan notable predicament dins les ciències de la comunicació» (7).

Pot ser molt útil per a un major estudi de l'obra d'Iglésias del Marquet les lectures dels textos de Roland Barthes (8) sobre la semiologia, és a dir la ciència que analitza la vida dels signes dins la vida social. També Valeriano Bozal (9), entre altres, ha estudiat el fenomen d'un nou llenguatge gràfic.

Si fem una visualització, per no dir una lectura en el sentit clàssic, de la seva obra (10) podem veure com aquest tret del signe-imatge-significat és el primer element que sobta en el «corpus» poètico-visual d'Iglésias del Marquet. També, com remarca Arimany (11) el caràcter intimista que traspuen tots els llibres és fonamental per a un major estudi, però d'això ja en parlarem un altre dia quan mirem les claus ideològiques d'Iglésias del Marquet.

La primera frase que trobem en el primer llibre semiòtic d'Iglésias del Marquet és la següent: «**Ser en la poesia no és tant dir-la com veure-la**». Aquests mots, d'Ian K. McTavish permeten ja una prèvia reflexió als camins poètics d'Iglésias del Marquet. En aquest llibre, ultra el títol, ja es veuen les claus de la seva poètica. Al quadern de l'escola Eina, a l'Antologia **Akzente** i al catàleg del Col·legi d'Arquitectes hi figuren tres poemes amb clara relació amb aquest apartat. No és casual que el poeta seleccioni de la seva obra la part que fa relació, parlant ràpidament amb la finalitat.

Se'ns ha acabat l'espai, però aviat tornarem a parlar d'Iglésias del Marquet. S'ho mereix, no podem deixar passar per alt la notícia de la seva ferma presència i no volem ser com altres informadors que en parlar de la poesia visual catalana es limiten a donar el seu nom i prou.

JOSEP M. FIGUERES

(1) **Carpeta Foix**. Galeria Matisse. Barcelona. 1973.

(2) **Poesia Experimental**. Institut Alemany-Col·legi d'Arquitectes. Barcelona. 1973.

IGLESIAS DEL MARQUET...

(3) **JOSEP IGLESIAS DEL MARQUET.** - **Les arrels assumptes.** Lo Pardal. Agramunt. 1972.

(4) **JOSEP IGLESIAS DEL MARQUET.** - **La poesia concreta.** «Qüestions d'Art», 18. Galeria AS. Barcelona. Pàgs. 23-30.

(5) **MIQUEL ARIMANY.** - **L'avanguardisme en la poesia catalana actual.** Editorial Pòrtic. Barcelona. 1972. Col. llibre de butxaca, 57. 230 pàgs.

(6) **MIQUEL ARIMANY.** - **op. cit.** pàg. 222.

(7) **JOSEP IGLESIAS DEL MARQUET.** - **Adducció liminar al «Diari-1972» de Guillem Viladot.** Pròleg al llibre «Diari-1972. Poeigrafies» de Viladot. Lo Pardal. Agramunt. 1972.

(8) **Recherches sémiologiques. Communications,** 4. Hi ha traducció castellana a l'editorial «Tiempo Contemporáneo», Buenos Aires, feta dels originals d'Editions Seuil a París els anys 1961 i 1964. A Madrid, Alberto Corazón Editor, ha tret un text, inclòs a la trad. ant., dins la sèrie B amb el títol: «**Comunicación: Elementos de Semiología.**».

(9) **VALERIANO BOZAL.** - **El lenguaje artístico.** Ediciones Península. Barcelona. 1970. Col. historia, ciencia, sociedad, 66. 307 pàgs. El mateix autor té a la col. «Los Suplementos» de Cuadernos para el Diálogo un número, el 9, dedicat al nou llenguatge de l'art d'avantguarda.

(10) A més del primer llibre editat l'any 1972, té dos llibres més editats el mateix any i a la mateixa editorial: **Persistència del cercle i Postals nord-americanes per a una noia de Barcelona.** L'any següent, sempre a Lo Pardal, va sortir **Progressió icònica** i fa uns dies acaba de treure al mercat: **Imatge enllà** del qual ja coneixíem algun poema per ser publicat a la mostra de l'Hospitalet del Llobregat: **Comunicació Actual.**

(11) Arimany va publicar al suplement literari del Tele/eXpres (30-1-74) l'article **Vanguardismo y poesia concreta y/o experimental en Cataluña.** Fóra bo que tant «El Pont» com aquest diari dediquessin un xic més d'atenció a aquesta nova forma d'expressió poètica.